

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 461/2020-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 13. októbra 2020 v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a zo sudcov Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) a Miloša Maďara predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátkou Mgr. Ivickou Štigitz, Šafárikova 8, Rožňava, vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Rožňava sp. zn. 3 Nt 29/2019 zo 17. júna 2020 a uznesením Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 4 Tos 86/2020 zo 17. júla 2020 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Vymedzenie napadnutých uznesení a sťažostná argumentácia sťažovateľa

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 21. augusta 2020 doručená žiadosť [REDACTED], [REDACTED],

ustanovenia Trestného poriadku. Okresný súd taktiež neprihliadol na namietané porušenie procesného postupu v prípravnom konaní a v konaní o odvolaní v jeho trestnej veci.

5. Sťažovateľ vo vzťahu ku krajskému súdu namieta, že tento v napadnutom uznesení už uvedené nedostatky nenapravil.

6. Na základe uvedeného sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, uznesením Okresného súdu Rožňava sp. zn. 3Nt/29/2019 zo dňa 17.06.2020 o zamietnutí návrhu sťažovateľa na obnovu konania a uznesením Krajského súdu Košice sp. zn. 4Tos/86/2020 zo dňa 17.07.2020 o zamietnutí sťažnosti sťažovateľa porušené bolo.

2. Uznesenie Okresného súdu Rožňava sp. zn. 3Nt/29/2019 zo dňa 17.06.2020 a uznesenie Krajského súdu Košice sp. zn. 4Tos/86/2020 zo dňa 17.07.2020 zrušuje a vracia Okresnému súdu Rožňava na nové konanie a rozhodnutie.

Okresný súd Rožňava a Krajský súd Košice sú povinní spoločne a nerozdielne uhradiť trovy konania...“

II.

Právomoc ústavného súdu a ústavnoprávne východiská

7. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

8. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

9. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

10. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

11. Pri predbežnom prerokovaní návrhu na začatie konania ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

12. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

13. Z § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je okrem iného posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ako aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej

moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takúto možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05).

14. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

15. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu...

16. Ústavný súd stabilne judikuje, že súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 119/03, III. ÚS 209/04). Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, avšak musí dať odpoveď na otázky, ktoré majú pre vec podstatný význam (II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04). Ak ide o argument, ktorý je vo veci rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (II. ÚS 410/06).

III.

Posúdenie vecí ústavným súdom

17. Sťažovateľ pred ústavným súdom namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením okresného súdu a napadnutým uznesením krajského súdu.

III.1 K namietanému porušeniu práv napadnutým uznesením okresného súdu

18. Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

19. Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd pri uplatňovaní svojej právomoci vychádza zo zásady, že ústava ukladá všeobecným súdom chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (IV. ÚS 236/07). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným (všeobecným) súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (I. ÚS 6/04, IV. ÚS 179/05, IV. II. ÚS 90/06, III. ÚS 42/07).

20. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh je zrejmé, že sťažovateľ mal proti napadnutému uzneseniu okresného súdu dostupný účinný opravný prostriedok vo forme sťažnosti krajskému súdu, ktorý sťažovateľ aj využil. Na prerokovanie tejto časti ústavnej sťažnosti tak nemá ústavný súd danú právomoc, a preto ju bolo potrebné ako takú odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde.

III.2 K namietanému porušeniu práv napadnutým uznesením krajského súdu

21. Sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru aj napadnutým uznesením krajského súdu.

22. Ústavný súd na úvod vo vzťahu k namietanému porušeniu práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru konštatuje, že označené ustanovenie dohovoru sa v zásade nevzťahuje na konanie o povolenie obnovy konania, keďže osobu, o ktorej bolo v trestnom konaní právoplatne rozhodnuté a ktorá žiada o povolenie obnovy trestného konania, nemožno považovať za „obvinenú z trestného činu“ v zmysle tohto ustanovenia (pozri uznesenie o neprijateľnosti vo veci Fischer proti Rakúsku zo 6. 5. 2003, sťažnosť č. 27569/02, rovnako Sonnleitner proti Rakúsku zo 6. 1. 2000, sťažnosť č. 34813/97). Iba nové konanie po povolení obnovy konania možno považovať za také, ktoré sa týka rozhodovania o trestnom obvinení (pozri rozsudok vo veci Löffler proti Rakúsku z 3. 10. 2000, sťažnosť č. 30546/96, body 18 a 19).

23. Predmet prieskumu ústavným súdom sa preto vo vzťahu k napadnutému uzneseniu krajského súdu zúžil na namietané porušenie čl. 46 ods. 1 ústavy.

24. Sťažovateľ tvrdí, že ním navrhnutý dôkaz – čestné prehlásenie [REDAKOVANÉ], ktorý mal počuť vyjadrenie svedka [REDAKOVANÉ] o okolnostiach úmrtia poškodenej – predstavuje skutočnosť alebo dôkaz v zmysle § 394 Trestného poriadku a taktiež, že všeobecné súdy neprihliadli na namietané porušenie procesného postupu v prípravnom konaní (§ 37 ods. 2 Trestného poriadku) a v konaní o odvolaní v jeho trestnej veci, keď o ňom mal rozhodovať nezákonne zložený senát krajského súdu.

25. Krajský súd v napadnutom uznesení odkázal na závery okresného súdu a ďalej zdôraznil, že obnova konania je mimoriadny opravný prostriedok, a teda akýkoľvek zásah do právoplatného a vykonateľného rozhodnutia je prípustný iba vo výnimočných prípadoch. Účelom obnovy konania nie je revízia pôvodného trestného stíhania ani verifikovanie pôvodne vykonaných dôkazov či spochybňovanie spôsobu, akým ich hodnotil súd v pôvodnom konaní. V konaní o povolenie obnovy konania teda podľa názoru krajského súdu nie je možné preskúmať vecnú správnosť rozsudku vydaného v základnom konaní. Toto konanie sa obmedzuje predovšetkým na riešenie otázky, či návrh na povolenie obnovy konania obsahuje skutočnosti alebo dôkazy, ktoré sú pre súd nové, skôr neznáme. Za nové skutočnosti alebo dôkazy nemožno podľa názoru krajského súdu považovať skutočnosti

alebo dôkazy, ktoré sú zistiteľné z obsahu spisov, a to aj vtedy, keď sa súd s nimi v rozhodnutí nevysporiadal alebo ich dokonca prehliadol, resp. sa mýlil pri hodnotení vykonaných dôkazov, prípadne ich nesprávne vyhodnotil.

26. Okresný súd, s ktorého závermi sa krajský súd plne stotožnil, v napadnutom uznesení uviedol, že sťažovateľom označený svedok [REDAKOVANÉ] ktorý mal počas vychádzky vo výkone trestu odňatia slobody spochybníť svoju predchádzajúcu výpoveď pred súdom, vypovedal v pôvodnom konaní pod prisahou a po poučení o trestnoprávných dôsledkoch krivej výpovede a krivej prisahy. Okresný súd ďalej poukázal na to, že svedok [REDAKOVANÉ], ktorý mal potvrdiť spochybnenie výpovede svedka [REDAKOVANÉ] počas tejto vychádzky, nebol prítomný na mieste činu a o samotnom skutku má vedieť iba z počutia. Pokiaľ ide o pochybenie v prípravnom konaní a namietané nezákonné zloženie senátu krajského súdu rozhodujúceho o odvolaní v sťažovateľovej trestnej veci, podľa názoru okresného súdu ide o okolnosti nepodstatné pre rozhodnutie o povolení obnovy konania, pretože tieto námietky by mohli byť dôvodom na využitie iného mimoriadneho opravného prostriedku, nie však návrhu na povolenie obnovy konania.

27. Ústavný súd sa, zohľadňujúc uvedené, presvedčil, že sťažovateľ dostal na všetky svoje námietky dostatočnú a presvedčivú odpoveď. Záver okresného súdu a krajského súdu o tom, že čestné prehlásenia svedka [REDAKOVANÉ] nemožno považovať za skutočnosť alebo dôkaz súdu skôr neznámy, sťažovateľ vo svojej ústavnej sťažnosti žiadnym relevantným spôsobom nespochybnil.

28. Ústavný súd zároveň osobitne odkazuje na záver všeobecných súdov o možnosti využitia iného opravného prostriedku vo vzťahu k sťažovateľovým námietkam o pochybení v prípravnom konaní a v konaní o odvolaní v jeho trestnej veci.

29. S ohľadom na uvedené ústavný súd túto časť ústavnej sťažnosti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

30. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ústavný súd o ďalších návrhoch v nej uvedených nerozhodoval. Uvedené sa vzťahuje aj na žiadosť sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu pre toto konanie, keďže sťažovateľ sám ústavnému súdu následne predložil splnomocnenie pred ním zvoleného advokáta, prostredníctvom ktorého ústavnú sťažnosť aj podal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. októbra 2020

Jana Baricová
predsedníčka senátu